U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **T. V.**, zast. JUDr. Helenou Nutilovou, Ph.D., advokátkou, se sídlem Vodní 231/5, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2017, č. j. OAM-100/ZA-ZA11-VL16-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 2. 2018, č. j. 1 Az 67/2017 - 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Heleně Nutilové, Ph.D., advokátce, se sídlem Vodní 231/5, České Budějovice, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 6.800 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Městský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobci se neuděluje mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností. Namítá, že se městský soud ani žalovaný nevypořádali s jeho situací a příběhem, potažmo s důvody jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, dostatečným způsobem. Žalovaný i městský soud se při posouzení možnosti udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu omezili na tvrzení, že nebyla zjištěna žádná skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byl žalobce na Ukrajině vystaven skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Pokud jde o obavy stěžovatele z možného konfliktu s osobami z kriminálního prostředí, které v roce 1997 pomohl usvědčit, městský soud uvedl, že tyto obavy nikdy nepřesáhly teoretickou polohu. Stěžovatel však ve správním řízení uvedl, že mafie, jíž se obává, jej v minulosti zmlátila a ukradla mu tři auta, neboť nechtěl

jako podnikatel platit výpalné. Napsal stížnost na policii, v důsledku této stížnosti se zbavil jedné skupiny, ale nastoupila jiná.

[3] Obavy stěžovatele z vážné újmy pramení v současné době zejména z toho, že za podivných okolností našli v červenci 2016 zavražděnou jeho přítelkyni, která mu před svou smrtí doporučila se na Ukrajinu raději nevracet s tím, že mu hrozí smrt. Stěžovatel k tomu doplňuje, že jeho zemřelá přítelkyně, T. B. P., nar. X, byla stejně jako on od 80. let pracovnicí KGB, později SBU (Služba bezpečnosti Ukrajiny). Mafiánské struktury, jimiž se cítí ohrožen, se přitom politicky hlásí k nacionalistickému hnutí tzv. banderovců, kteří se ujali moci po tzv. Euromajdanu, sérii masových občanských protestů probíhajících na Ukrajině v listopadu 2013. Banderovci se politicky vymezují proti proruské části společnosti.

[4] Stěžovatel se již v 90. letech stal obětí těchto mafiánských struktur z důvodu jeho angažmá v sovětské KGB a z důvodu jeho antifašistických politických postojů. V souvislosti s tím, že se právě tzv. banderovci, k nimž tyto mafiánské struktury náleží, ujaly po roce 2013 vlády na Ukrajině, a zejména v souvislosti s vraždou jeho přítelkyně, jeho obavy o život zesílily. To je také důvodem, proč podal žádost o azyl až 10 let poté, co naposledy opustil Ukrajinu s úmyslem skrýt se v ČR před členy mafie. Není tedy pravdou, že stěžovatel podal žádost o mezinárodní ochranu pouze s cílem dosáhnout legalizace svého pobytu v České republice.

[5] K argumentaci soudu, že pokud by se stal na Ukrajině obětí vážné újmy ze strany osob z kriminálního prostředí, měl by možnost obrátit se s žádostí o pomoc na státní úřady Ukrajiny, stěžovatel opakovaně uvádí, že již v minulosti se obrátil na ukrajinskou policii, avšak bezúspěšně. Ani toto jeho tvrzení nevzal městský soud v napadeném rozhodnutí v úvahu.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že jeho rozhodnutí je dostatečně odůvodněno a odkazuje na svůj spisový materiál a vyjádření k žalobě. Navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popřípadě ji zamítnout.

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního („s. ř. s."), přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[9] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou

Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[10] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[11] Argumentace stěžovatele v kasační stížnosti směřuje k hrozbě vážné újmy ze strany soukromých osob ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, která by měla odůvodňovat udělení doplňkové ochrany. Z ustálené judikatury zdejšího soudu plyne, že původci pronásledování i vážné újmy ve smyslu zákona o azylu, ať půjde o důvody pro udělení azylu nebo pro udělení doplňkové ochrany, mohou být za určitých podmínek i soukromé osoby (viz např. rozsudek NSS ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 - 57, nebo ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, ze dne 27. 8. 2003, č. j. 4 Azs 5/2003 - 51, nebo ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 - 49). Z uvedené judikatury vyplývá, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany se musí ochrany svých práv domáhat u státních orgánů v zemi svého původu. Této povinnosti je však zbaven v situacích, kdy stát není schopen zajistit svým občanům před takovým jednáním soukromých osob ochranu, typicky v situacích, kdy státní systém ochrany selhává.

[12] Nejvyšší správní soud konstatuje, že městský soud se s žalobou vypořádal řádně a v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, přičemž se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že stěžovatel neprokázal už samotnou existenci nebezpečí vážné újmy ze strany soukromých subjektů.

[13] Nejvyšší správní soud k tomu dodává, že tvrzení stěžovatele v kasační stížnosti nejsou konzistentní s jeho vlastní výpovědí zachycenou v protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 7. 2. 2017. Podle výpovědi stěžovatele se soudní řízení, ve kterém v roce 1997 vystupoval jako svědek, netýkalo jeho vlastních problémů s mafií, ale případu napadení jiného podnikatele. S vlastními problémy s mafií měla stěžovateli také jednou úspěšně pomoci policie, což uvádí i nyní v kasační stížnosti. Pokud jde potom o tvrzení stěžovatele, že „*se stal obětí těchto mafiánských struktur z důvodu jeho angažmá v sovětské KGB a z důvodu jeho antifašistických politických názorů*“, toto tvrzení je v rozporu se jeho výpovědí před správním orgánem, podle které měl problémy s mafií v souvislosti se svým podnikáním, a stěžovatel je poprvé uvedl až v kasační stížnosti. Tato námitka je proto nepřípustná ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Totéž platí pro tvrzení, že stěžovateli hrozí na Ukrajině nebezpečí ze strany tzv. „banderovců“.

[14] Stěžovatel také žádnou ze skutečností, od níž odvozoval své obavy o život, tj. své vystupování v procesu s „mafiánskou skupinou“ ani úmrtí přítelkyně v roce 2016 nijak nedoložil. Úmrtí přítelkyně přitom s problémy stěžovatele s mafií podle jeho výpovědi nijak nesouviselo, jak správně poznamenal městský soud.

[15] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost nenaplňuje žádnou z podmínek přípustnosti vymezených v cit. usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, a ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[16] Jelikož kasační stížnost byla odmítnuta, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Odměna zástupkyně stěžovatele JUDr. Heleny Nutilové, Ph.D., advokátky, která byla stěžovateli k jeho žádosti ustanovena usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 4 Azs 46/2018 - 25, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a podání doplnění kasační stížnosti ze dne 30. 4. 2018 podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Zástupkyni stěžovatele tak náleží odměna za dva úkony právní služby po 3.100 Kč [§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], celkem 6.200 Kč. Vedle toho má zástupkyně stěžovatele též právo na náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 600 Kč. Zástupkyně stěžovatele nedoložila, že by byla plátcem DPH. Celkem tedy zástupkyni stěžovatele náleží odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 6.800 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. června 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu